

Kommunstyrelsen

Justerade föreskrifter för Nackas naturreservat

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar naturreservatsnämndens förslag på en gemensam C-del, enligt bilaga 1, som riktlinje för ordningsföreskrifter för allmänheten i alla kommunala natur- och kulturresevat.
2. Kommunstyrelsen noterar att dessa riktlinjer tillämpas vid fortsatt arbete med de reservat som är på väg fram till beslut samt att naturreservatsnämnden avser att föreslå fullmäktige att ta beslut om ändring av föreskrifter för samtliga befintliga reservat utifrån den gemensamma C-delen och att resterande delar anpassas specifikt för varje reservat.
3. Kommunstyrelsen noterar svaren på de frågor som följde med återremissen från juni 2013.

Sammanfattning

Sedan 2011 genomför naturreservatsnämnden en översyn av föreskrifterna för Nackas naturreservat. Syftet är att föreskrifterna ska förenklas och bli tydligare.

I juni 2013 återremitterade kommunstyrelsen (KFKS 2013/284-265 § 161) naturreservatsnämndens förslag till reviderade föreskrifter för Nackas natur- och kulturresevat. Samtidigt uppstod diskussion i kommunstyrelsen om föreskrifterna bland annat i samband med ärendet rörande det blivande naturreservatet Trollsjön (KFKS 2013/551-265 § 231). Naturreservatsnämnden beslutade då att arrangera ett seminarium om allemansrätten och naturreservat. Seminariet hölls den 29 januari 2014

Mot bakgrund av majoritetsprogrammets direktiv till nämnden om att allemansrätten ska vara utgångspunkten för reservatsbildning samt den vägledning som seminariet den 29 januari 2014 gav, lämnar nämnden nu förslag till riktlinjer för en gemensam C-del. C-delen utgör ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att

iaktta inom reservatet och berör de specifika frågor som kommunstyrelsen ställde i sin återremiss.

De frågor kommunstyrelsen ställde föranleder följande svar från naturreservatsnämnden.

- 1) Kopplingstvånget för hundar bör alltså gälla inom natur- och kulturreseervaten. Dock föreslås att yta, till exempel hundrastgård, erbjudas i alternativt i närheten av varje naturreservat där lös hund under uppsikt blir tillåten.
- 2) Att formulera undantag för byggförbud anses inte vara ett problem idag. Uppstår behov av byggnader för områdets förvaltning ges alltid möjlighet att söka dispens från föreskrifterna.
- 3) Angående snötippning i reservaten konstateras att naturreservaten har många besökare även vintertid. Nämnden strävar även efter att dessa ska bli ännu fler. Skulle behov uppstå får saken prövas genom ansökan om dispens från föreskrifterna.

Därutöver finns frågan om ridning i reservaten. Naturreservatsnämndens uppfattning är att allemansrätten ger ryttare både ansvar och skyldigheter och att ytterligare restriktioner inte är nödvändiga i nuläget. Däremot behöver skötselplaner ses över så att ridspår kan anläggas vid behov.

Ärendet

I juni 2013 återremitterade kommunstyrelsen (KFKS 2013/284-265 § 161) naturreservatsnämndens förslag till reviderade föreskrifter. Samtidigt uppstod diskussion i kommunstyrelsen om föreskrifterna bland annat i samband med ärendet rörande det blivande naturreservatet Trollsjön (KFKS 2013/551-265 § 231).

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet med följande frågeställningar.

1. Identifiera öppna platser där kopplingstvånget kan undantas den tid på året då det inte råder koppeltvång enligt lag. Dessa platser ska kunna användas för hundlek och träning under uppsikt.
2. Formulera undantag från det generella byggförbudet, för byggnader som behövs för områdets förvaltning (t ex redskaps- och maskinförråd) eller byggnader som behövs för att uppnå ändamålet med reservatet (vindskydd, toaletter etc).
3. Utredda om parkeringsplatser för reservat som används sparsamt under vintern delvis kan användas för tippning av snö från närområdet.

Naturreservatsnämnden beslutade (NRN 2013/55-265) att arrangera ett seminarium om allemansrätten och naturreservaten. Föredragshållare var Björn Carlberg, Länsstyrelsen samt professor Klas Sandell, Karlstad universitet.

Slutsatserna av seminariet är att syftet med bildande av reservat och föreskrifter ska vara välmotiverade. Vidare noterades att det krävs precisering inför varje reservatsbildning om det angivna syftet överensstämmer med respektive föreskrift samt att det vid reservatsbildning inte är motiverat att inskränka allemansrätten mer än vad som krävs för syftet. Det går att förändra reservatsföreskrifter efterhand.

Återkoppling på återremiss dnr KFKS 2013/284-265 § 161

Mot bakgrund av dels kommunfullmäktiges direktiv till nämnden om att utgångspunkten för reservatsbildning ska vara allemansrätten, dels den vägledning som seminariet den 29 januari 2014 gav, lämnar nämnden följande svar på återremissens tre frågor.

- 1) Kopplingstvånget bör alltså gälla inom naturreservaten. Dock föreslås att yta, till exempel hundrastgård, erbjudas i alternativt i närheten av varje naturreservat där lös hund under uppsikt blir tillåten.
- 2) Formulera undantag för byggförbud anses inte vara ett problem idag. Uppstår behov av byggnader för områdets förvaltning ges alltid möjlighet att söka dispens från föreskrifterna.
- 3) Snötippning i reservaten. Naturreservaten i Nacka kommun har många besökare även vintertid. Nämnden strävar även efter att dessa ska bli ännu fler. Skulle behov uppstå får saken prövas genom ansökan om dispens från föreskrifterna.

Därutöver finns frågan om ridning i reservaten. Nämndens uppfattning är att allemansrätten ger ryttare både ansvar och skyldigheter och ytterligare restriktioner inte är nödvändiga i nuläget. Däremot behöver skötselplaner ses över så att ridspår kan anläggas vid behov.

Naturreservatens föreskrifter är indelade i tre delar; A, B och C. A-delen handlar om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet. B-delen handlar om skyldighet att tåla visst intrång, exempelvis i form av uppmärkning av reservatets gräns etc. C-delen utgör ordningsföreskrifter som besökare i naturreservatet har att iaktta. Arbetet med att bilda nya naturreservat fastnar inte sällan i diskussioner om enskilda föreskrifter, särskilt C-delen som berör allmänheten.

Föreskrifternas C-del

När arbetet med översyn av föreskrifterna påbörjades informerades den då nybildade fokusgruppen. Fokusgrupp består av intresseorganisationer i Nacka kommun med kunskap om naturvård och friluftsliv och träffas två gånger om året för att kommentera kommunens arbete i naturreservaten. Under arbetets gång har även tjänstemän från andra berörda enheter inom kommunen getts möjlighet att kommentera föreskrifterna.

Naturreservatsnämnden började sitt arbete med översyn av föreskrifterna med att ta fram en gemensam C-del med 10 punkter för samtliga natur- och kulturresevat. C-delen utgör ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet. En gemensam C-del skulle öka tydligheten för allmänheten samt förenkla

processen med att bilda naturreservat. Utöver de 10 gemensamma punkterna kan det finnas ytterligare punkter som är tillämpliga för ett enskilt reservat.

Naturreservatsnämnden avser att återkomma med övriga justerade föreskrifter för samtliga naturreservat under hösten 2014. Detta med den här föreslagna C-delen som riktlinje i det fortsatta arbetet.

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till justerade föreskrifter för C-delen.

Bilaga 2. Protokollsutdrag NRN

Bilaga 3. Protokollsutdrag KS

Dag Björklund
Teknisk direktör

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent
Park- och Naturenheten